

El clima de l'asfalt

Mentre llegia el sintètic i emotiu poemari *El clima de l'asfalt* de Marcel Ayats (Sabadell, 1956), m'ha vingut a la memòria el concepte d'ecosofia encunyat per Raimon Panikkar.

L'any 1994, Raimon Panikkar (Barcelona, 1918), doctor en química, filosofia i teologia, va publicar un assaig de referència: *Ecosofia. Para una espiritualidad de la tierra*. L'ecosofia va més enllà de l'ecologia, tot i l'indubtable valor que té aquest moviment universal de regeneració de la naturalesa: "Cap temptativa de restauració ecològica del món no tindrà èxit mentre no arribem a considerar la Terra com el nostre cos, i el nostre cos com el nostre Si. La Terra no és un objecte només de coneixement ni és un objecte de cobdícia. La Terra és part de nosaltres mateixos, del nostre Si."

L'aire (el clima) que respiren els versos que componen el llibre de Marcel Ayats, *El clima de l'asfalt* (publicat per Papers de Versàlia, una jove editorial sabadellenca independent), procedeix d'una sensibilitat molt pròxima a l'ecosofia entesa com una sensibilitat que situa els humans enfront d'un problema, més que mai d'actualitat, que suposa l'escisió entre la convivència de la matèria i l'esperit, o entre la consciència d'infinnit i l'espai-temporalitat.

Davant d'una civilització que ha generat tants recursos grandiloqüents per explicar les bondats d'un progrés sense fi, davant d'una cultura que amb aquesta mentalitat unidireccional actua tan agressivament, que depreda, esmussa i explota sense fre la natura tot situant el planeta Terra en franc perill, el poeta, pel contrari, hi respon amb uns versos transparents d'intenció i despullats de tota retòrica. I en aquesta subtil lluita de David contra Goliat, Ayats, amb l'habilitat de l'arquer que ha tensat bé la corda (el poema) fa diana en la qüestió i denuncia, amb vers pulcre, la més pura i crua realitat:

Ni passat ni futur,
només present absolut:
depredadors depredant-se.

Però els versos de Marcel Ayats, tan volgutament austers en la forma, prenen color i volada quan s'escandeixen no només amb mots recuperats o reciclats sinó amb mots energitzats, vivificats, és a dir: nodrits amb nova saba per virtut d'una ecosofia poètica. Vegeu-ne un exemple:

Qui tothora menja horari de destrat
tard o d'hora tala un arbre.
Batecs de llavis en desús
desertitzen la forest.

Ayats, en un ambient també poblat de massa paraules gastades per l'ús abusiu, se'ns mostra un poeta ben original, tal com entenia l'originalitat Gaudí, que també s'experimentava en cos i ànima com a part integrant d'una Terra que és alhora Esperit. Marcel Ayats escriu (com construïa l'arquitecte) inspirant-se en les Fonts. I en un treball de depuració extrema, no sobra ni manca res en els poemes d'Ayats, esporgats d'ornaments balders que podrien distreure de l'essencial. I l'essencial en *El clima de*

l'asfalt és fer-nos viure amb la intensitat i la desesperança de l'amant, l'atmosfera de fred i desolació que comunica l'asfalt quan sota els peus s'ofega tan tirànicament el tendre verd de l'herba.

Teresa Costa-Gramunt

(Crítica del llibre "El clima de l'asfalt", de Marcel Ayats)
Article publicat a L'Eco de Sitges, 4 de març 2006)